

Comprat a J. F. en 1930

EL FLUVIA

SURTIRÁ CADA DIMECRES

PREUS

Un número 5 céntims
 Un any de subscripció 2'50 Ptes.

PERA SUSCRIPCIONS Y DEMÈS

CARRER DE SANT ESTEVE, 2

¿Y EL FRARE?

El filòsof casulá de *Revista Olotina* Sr. P. Enredayre, pseudónim que lo mateix pot ser una careta per disfrassar-se uns quans senyors que encare volen passar per respectables y respectats, que una coraça pera prevenirse dels tiros que temen aquells magestátichs noms tant mal encuadrats dintre l'escut de Catalunya, gosa parlar en l'últim nombre de "*llevors de rencunies posades per EL FLUVIA, en els cors dels joves, per matar, per medi de la divisió, tot moviment que pugui ferse gran, pera destorbar l'orgull y vanitat de quatre fracassats.*" Pero senyors de la *Revista Olotina*; ¿Qui son sinó vostés els qu'han vingut á produir aquesta divisió que *jeremiàcament* avuy lamenten? ¿Que no ho veyia el seu adormit Director (no el que firma els nombres, l'altre), qu'els camins que la Revista marcava no era possible que'ls seguissen els bons olotins?

¿Donchs perquè culpen á ningú de aquesta divisió que ab tan empenyo han buscat? ¡Oh; y després encare parlar de *fracassats!* A fé senyors, que jo no he vist ni veig pitjors fracassats en la política local que els senyors de *Revista Olotina* y els que la segueixen, donchs sense haver pogut pujar may al candelero, ja están completament desconceptuats devant l'opinió pública. ¡Aixó si que ha estat un fracàs fenomenal! Perque jo comprench que pugui fracassar tot y qualsevol home que més ó menys temps hagi governat á un poble;

pero que hi hagi qui fracassi abans d'arribar á enloch, aixó es tant ridicol com inconcebible.

Y are que 'l fracás de *Revista* ha estat complert, are que la pobre no ha pogut contestar ni á nosaltres ni á *El Deber* ab qui tantes ganes tenia de barallarshi, surt diguent que *les tonteries y els insults no 's contesten quan aquelles sou dites per jovenets,* (pobrets) *que no han fet més que firmarles* ¿Y les proves de tot lo que diu Sr. P. Enredayre, ahont hem d'anarles á buscar? ¿Que 's pensa que tothom ho creurá per la senzilla rahó de *Lo dijo Blas, punto redondo?* ¿Y la Revista, tan enemiga de dogmatismes, també vol dogmatisar are? ¡Mare de Deu! ¡Fins la conseqüència pert ab el seu esverament! Miri: Hi ha un periódich local *anónim* que te un senyor que 's cuyda de *donar tila*; li recomaném per calmar l'exitació.

Lo que no comprench encare, es que escrigui aixó y digui més avall "*Que cap dels que s'amagan la cara escriurien com ho fan, si tinguessin de firmarho,* aquell Sr. P. Enredayre que no sols porta la cara tapada ab careta de carnestoltes sinó que fa servir al seu director com de *tapa-rabos* per totes les seves malifetes.

Deixis estar Sr. P. Enredayre al seu Director (si es que no sigui V. mateix) que prou feyna te á desenredar lo que V. li enreda; y tingui en compte que si *Revista Olotina* no tingués altre enemich que V. ja tindria prou feyna per sortir ayrosa devant la opinió pública.

JOAQUIM VAYREDA Y AULET.

¿ FALSIFICACIÓ ?

Els senyors de la... Senyora,
¡Quina senyora! ¿vritat?
diu qu' están empipadíssims,
encar que calma mostrand,
perque un hom sense malícia
á vostés vaig demostrar
com les reformes que feren
al vestit afrancesat
de la senyora.... Deixonses,
no son més que paper blanc
ab molts anuncis de casa
y notes de més enllá.

Digaume, si no es com deya,
y confessin ser veritat
qu 'ls seus articles de fondo
son tot palla y tant poch gra,
que cabria en quatre líneas
lo qu' ells procuren fer llarc
per omplenar les quartilles
qu' els es forsós publicar.

Qui predica tolerancia
y la *santa* llivertat
per tot, encar que 's renegui
com "El Poble Catalá"
qu' ençoratja á n' els francesos
en ses impies maldats,
deu haver de fer muxoni
y ses orelles tapar
si no pot sufrir li cantin
ab veu alta les vritats,
Y aném ara á un altre assumpte
qu' aquet ja es prou matxucat

¿No han notat, lectors amables,
una reforma molt gran
en l' escut, que com diadema
de cartó y paper daurat,
llueig aquella. . Senyora
en son front sempre emboirat?.....

¿No han observat tres rayetes
en mitj l' escut catalá,
sagrat símbol de Patria
pera tots els catalans?...

¿Qué volen dir, jo pregunto,
perque sens rahó no hi serán
en el lloc de preferencia
y entre les barres de sang?....

Tot lo qu' un escut ostenta
te sempre significat,
y més lo que ocupa el puesto
de tots el més important.

Ab aixó ¿qué signifiquen?
¿qué significa aquet nyap
de les dites *tres rayetes*
en mitj l' escut catalá?...

Donchs mirin será 'l que vulguin,

més á mí no 'm negarán
que *dots los antecedentes*
molt temps ha manifestats
be poden ser les *rayetes*
els colors republicans;
els colors de la República
á la que ens volen portar
aquets. ¿u' ab les *quatre barres*
se firmen bons catalans.
Si es aixis ¡oh vergonya!
¡oh atreviment sens igual!
¡Partir l' escut de la terra
per ferlo republicat!...
Si aixis fos, mereixerien
que nostres antepassats
s' alsessin ab valentia
de sa fosa, y fets uns braus
lluïessin contra aquets savis,
com feren contra 'ls gabaits
fins á deixarne la terra
ben empapada de sang.

Peró ab tot, jo tinc de dilshi
qu' en uns senyors tan formals
s' em fa difícil de creure
tan poca sinceritat:
¿fingirán catalanisme
pera esser republicans?....
¿fingirán de la República
ser ells sumisos esclaus
per aumentar la parroquia
de la *gavia* del Firal?...

Per aixó els dic ab respecte:
que mirin be lo que fan,
y á nostra Senyera deixin
en son primitiu estat:
á les hores uns y altres
amics ens darém les mans,
y prosperará la Patria
prosperarán les ciutats
y la pau y l' alegria
fruirém els catalans.

JOSEPH FONTCLARA.

CAYGUDA RIDÍCULA

Segons ens conten, els hipócrites, els
falsejadors del moviment nacionalista
en nostre terra, els traydors de la Soli-
daritat catalana, els regressius cantant
himnes al progrés, estant indignadíssims
contra el senyor de la T perque 'ls hi ha
cantat quatre veritats amargues. Aixó
els ha desconcertat de tal modo, que es-
tant donant garrotada de boix al qui
menos mal hi mereix.

Peró no 's ha de estranyar, y puig prou desgracia es ser tal com son y trovarse tal com se troven, aconsellém á qui hagi rebut d'ells algún cop, pensi una cosa per aconsolar-se, y es, que *qui per lo seu pert el seny*; y seva se creyen ja aquesta ciutat y comarca aquets quatre neofits atrevits, que per no haver trovat contradictors com mereixien, havien plantat fites en el ample camp del catalanisme.

Mès are deixant aixó de part, volém parlar avuy de la situació desayrada en que ha quedat el Sr. Barnadas ó be la *Revista Olotina*, després del seu article *Grans mercès* en que 's redueix completament als peus del seu enemich *El Deber* á qui havia desafiat ab una polèmica.

No'ns volém nomenar nosaltres els de EL FLUVIA que 'ns deixa per criatures que sols sabém firmar, mentres que als de *El Deber* els deixen per massa savis. D' aquesta manera els uns per petits, els altres per massa grans, se queden els de *Revista Olotina* en la cómoda pero ridícula situació de no contestar á ningú.

Situacions hi ha en la vida en les quals quan algú s'hi trova preferiría estar-se ben amagat pera no haver de sofrir una tal vergonya. ¡En aquesta trista situació veyém avuy á *Revista Olotina!*

Els antichs gladiadors quan quedaven vensuts en el Circh, procuraven al menys, si havien de morir, ferho ab gracia, prenent una actitud agradable davant del públich. Aixó era lo que havia de procurar nostre cólega; pero no, en contes de caure d'una manera estética ha preferit caure com un soldat de plom.

Havém sentit á contar que un graciós entrá un dia en un poble, y s'entretenia á provocar als seus pacífichs habitants presentantse per tot arreu ahont hi havia alguns joves reunits, ab aquestes provocatives paraules: "apa noys, aveure qui es el guapo que 's voldrá barallar ab mí. ¡Un valent per un altre valent!"

Cansat de tanta camorra un que tenia molt geni y bons punys, sortí del rotllo y digué: "apa donchs, comensém, si vols:" Aquell valent postís, sense desconcertar-

se y ab tota la sorna me li contestá: "á na tú 't buseava; posat al meu costat... que aixís ja serém dos valents."

La sortida produí gracia entre 'ls del rotllo, y si pogué veurers que á n'el tal valent li mancava forsa, al menos ningú pogué dir que li faltés enginy.

Una bona surtida d'aquestes es lo qu' els menos exigents esperaven de *Revista Olotina*. Mès no ha sigut aixís; de modo que han quedat ab un pam de nas tots els qui la feyen valenta, ó hábil, ó graciosa.

T.

FEYNA Á FER

Molt han fet, molt han treballat els catalans en aqueixos últims temps, però no per aixó hem de pararnos y contemplar la feyna feta, y molt menos enorgullirnos—en sobradament puig qu' aquet seria l' obstacle més gros per conseguir Catalunya la futura grandesa.

Es per aixó que Catalunya no cal que 's contempli á sí mateixa, cal mirar á altres pobles més adelantats de Europa, y ens veurém petits al costat seu, se fa necessari reconeixer la nostra present insuficiencia, que será la base per la seva grandesa, per la seva hegemonia més tart.

Discorre d'aqueix modo no será humillació sino senyal d' un esprit seré, de carácter ferm al reconeixer nostre present petitesa, y propósit decidit de entrar al comers del mon, noble lluyta dels pobles per l' existencia.

Ja que en el terreno polítich podém dir que s' ha donat el pas més gros en el sentit de germanar els catalans aixoplujats tots sota la gloriosa senyera catalana; en el terreno de cultura intelectual y social y ha molt, moltíssim per fer.

L' obra grandiosa de reintegració nacional ha sigut en aqueixos temps extensiva; convé ara per completar la tasca ferla intensiva e individual si volém enlayrarnos fins á constituhir la Nacionalitat.

Convé donar gran importancia á l'en-

senyansa en els actuals moments, y ja que l'abandono de l'Estat Espanyol en aquet punt es molt gran y deficient s'ha de treballar per extendre el seu radi d'acció, anant á buscar á llunyanes terres lo que per deixadesa de l'Estat no's trova á casa nostre.

Es necessari en els actuals moments, que tots els que puguin tinguin una mica de desprendiment facilitant medis per que 's puguin desenvolupar les aptituds y facultats, vinguin d'ahont vinguin, procurant que cada dia s'especialisin més els diferents rams de l'humá saber, essent aquest el medi més eficaç per fer intensiva y profitosa la tasca en qualsevulga ram.

Els estudis Universitaris catalans venen en part á cumplir aqueix objecte, més cal que 's procuri donar medis perque puguin dintre poch pendrer el major increment possible pera el be de tots els catalans.

Es precis també qu'el jovent se fassi càrrech de la missió que la Providencia li comanda de procurar per tots els medis que Catalunya sigui forta, rica y culta; y estém més que segurs, de que si tots ho fem aixís nostre Pàtria serà salvada, y tindrà l'alta honra de que salvantse ella mateixa, salvarà ses germanes d'Espanya.

J. M.ª BURCH.

UNA VEGADA ERA UN REY...

Una Avia hi hagué, anomenada Xameca, que quan volía fer callar als seus nets y renetets, sentada á fora en un pedris ó bé al ascó á la llar del foch, comensava dient. "*Vet aquí que una vegada era un Rey...*", y ja 'ls tenia tots brassos plegats, y muxoni tot-hom. Allavors ella seguía treballant, cosint ó fent mitja, *sens dir res*; y quan la canalleta cridava y tornava á enredar, ella deixant la feyna y calantse les ulleres repetía: "*Vetaquí que una vegada... era un Rey..*" y tots corrien á sentarse, y brassos plegats callaven. Tant y tant durá aquesta funció, que á l'últim l'avía quedá desprestigiada devant de

la canalleta, y no feyen ja cás de la repetida cansó: y quan ella per posar ordre repetía: "*Vet aquí que una vegada era un Rey...*", ells d'un tros lluny li deyen: y "*¿que va fer aquest Rey?*", — "*Venu y calleu; moltes coses, ja ho sabreu*".

L'estribillo d'aquesta cansó va quedar tan grabada en el cargol de l'orella d'aquells infantons, que per tot arreu, ja á dins ja á fora de casa no savien dir altre cosa: "*Vet aquí que una vegada era un Rey...*" "*Vet aquí que una vegada era un Rey...*" tant que la gent enfadada havia de dir: "*calleu ximplets, no veyeu que aixó no's pot dir*".

Una cosa semblant, per no dir idéntica, li ha passat á l'Avia Deixonses al presentarse per posar ordre y tranquil·litat, cridant ab la cansó enfadosa de "*cultura, tolerancia, Patriotisme...*" y á fé que també se'ls hi ha ficat al cargol de l'orella á n'els seus re-netets, que no saben cridar altre cosa per tot arreu; tant, que la gent tenen de dir: "*calleu, no veyeu que aixó no ho poden dir*".

"Una vegada era un Rey...."

PEP CLARET.

NOVES

Havém rebut varis programes de societats, y sentim no poguérnosen ocupar, donchs no ho permet, el caràcter de nostre publicació. No obstant quan siga un acte que signifiqui un avens remarcable en el camí de la cultura tindrem gran complacencia en ocupárnosen.

En Cambó ha fet un magnífich discurs, magnífich en la forma y sobre tot en el fondo, en defensa del vot corporatiu.

Els arguments d'en Cambó han quedat incontestats.

En ocasió del cinquantenari dels Jochs Florals de Barcelona se tracta de tributar un homenatge á n'En Manel Milá y Fontanals, una de les intel·ligencies més poderoses que ha produhit la Catalunya del sigle XIX.

La Comissió Promotora la forman En Jaume Barrera, J. Roig, A. Rubió Lluch, y J. Ruyra y Homs.